

Abstrakt

Tato práce se věnuje zkoumání recepce ruského formalismu a vývoje formální metody v sovětské ukrajinské kultuře ve 20. a na začátku 30. let 20. století. Ruský formalismus se v procesu recepce na sovětské Ukrajině stává důležitým nástrojem „modernizace“ národní kultury a v důsledku toho – nástrojem nové fáze budování národní kulturní identity.

Z tohoto pohledu je v osmi částech rekonstruován kulturně-historický a ideologický kontext vývoje ukrajinské literární vědy, kritiky a (okrajově) literatury konce 19. – prvních desetiletí 20. století.

První část upozorňuje na teoretické aspekty práce, představuje přehled kritické literatury, a rekonstruuje historii recepce ruského formalismu v ruské a západní kritice a literární vědě. Druhá část je věnována zkoumání historických a teoretických předpokladů recepce formální teorie v ukrajinské kultuře. Následující část se zamýšlí nad historickým a politickým kontextem vývoje literatury, kritiky a literární vědy v letech 1917–1920 na příkladu mnohonárodnostního porevolučního Kyjeva; je zde představen krátký přehled poetik a literárněvědných prací 20. let 20. století. Zvláštní pozornost je věnována teoretickým výzkumům Boryse Jakubského a Majka Johansena. Čtvrtá část se zabývá analýzou diskusí o formální metodě, které probíhaly v průběhu 20. let na stránkách ukrajinských časopisů. V páté části je představena analýza panfuturistické teorie umění Mychajla Semenka v souvislosti s ideami konstruktivismu, dadaismu a formální školy. Následující část nastiňuje ideologický rámec „literární diskuse“ a analyzuje koncepci „asijské renesance“ Mykoly Chvylového jako příklad „kulturního transferu“. Zvláštní pozornost je věnována „formalistickému“ diskurzu časopisu VAPLITE. Sedmá část rekonstruuje proces veřejné sebekritiky apologeta formální metody Ahapije Šamraje v souvislosti se změnou kulturní politiky na konci 20. let a na začátku 30. let. Osmá část nabízí srovnávací analýzu dvou článků – Borise Ejchenbauma a Dmytra Čyževského, věnovaných „Plášti“ N. Gogola. V závěrečné části práce je rozebrána problematika vývoje „ukrajinského formalismu“.